

PARİBU

BLOKZİNCİR EKOSİSTEMİNDE KADIN OLMAK

AKADEMETRE
RESEARCH & STRATEGIC PLANNING

İÇİNDEKİLER

Önsöz

Sonuçlar 1

Amaç, yöntem, örneklem ve takvim 21

Araştırma aşamaları 22

“Fortune 100 Türkiye” şirketleri..... 23

Blokzincir start-up’ları 24

ÖNSÖZ

“Blokzincir Ekosisteminde Kadın Olmak” araştırması, “Fortune 100 Türkiye” şirketlerindeki ve blokzincir start-up’larındaki blokzincir projesi envanterini oluşturmak, bu projelerdeki toplam istihdamı ve kadın istihdamını belirlemek için yapıldı. Ayrıca ekosistemdeki kadınların yaklaşımlarını ve değerlendirmelerini tespit etmek için gerçekleştirildi.

Paribu ile Istanbul Blockchain Women iş birliğiyle gerçekleştirilen ve Akademetre’nin yaptığı araştırma 1 Ekim 2020’de başlayıp 19 Ocak 2021’de tamamlandı.

Blokzincir projelerinde çalışan kadınlarla yapılan görüşmelerle ortaya çıkan araştırma hem ekosisteme hem de ekosistemdeki kadın çalışanların durumuna ve yaklaşımına dair 20 önemli veri içeriyor.

PARİBU

“Fortune 100 Türkiye” firmalarında blokzincir projesi yürütenlerin sayısı 9

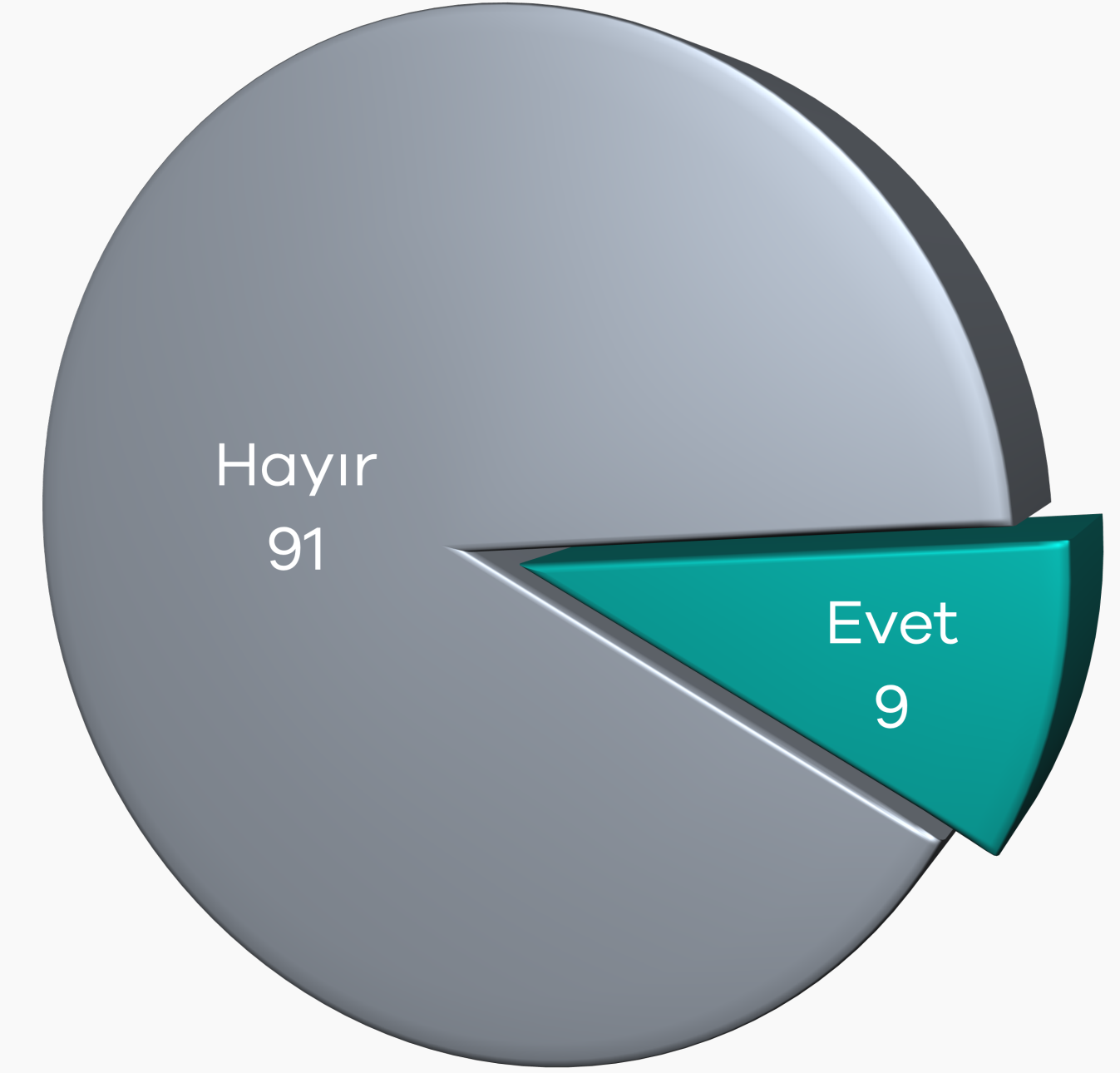
1

“Fortune 100 Türkiye” firmalarından yalnızca 9’u blokzincir projesi yürütüyor.

Aktif olarak blokzincir projesi yürüten Fortune 100 firmaları şunlar:

Enerji Piyasaları İşletme AŞ	Pegasus Hava Taşımacılığı AŞ
EnerjiSa Enerji Üretim AŞ	Türk Hava Yolları AO
EnerjiSa Üretim Santralleri AŞ	Türk Traktör Ziraat Makineleri AŞ
Ford Otomotiv Sanayi AŞ	Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret AŞ
Migros Ticaret AŞ	

Fortune 100 firmalarında blokzincir projesi yürütme durumu

Baz: 100

Proje başına ortalama istihdam 9 ila 10

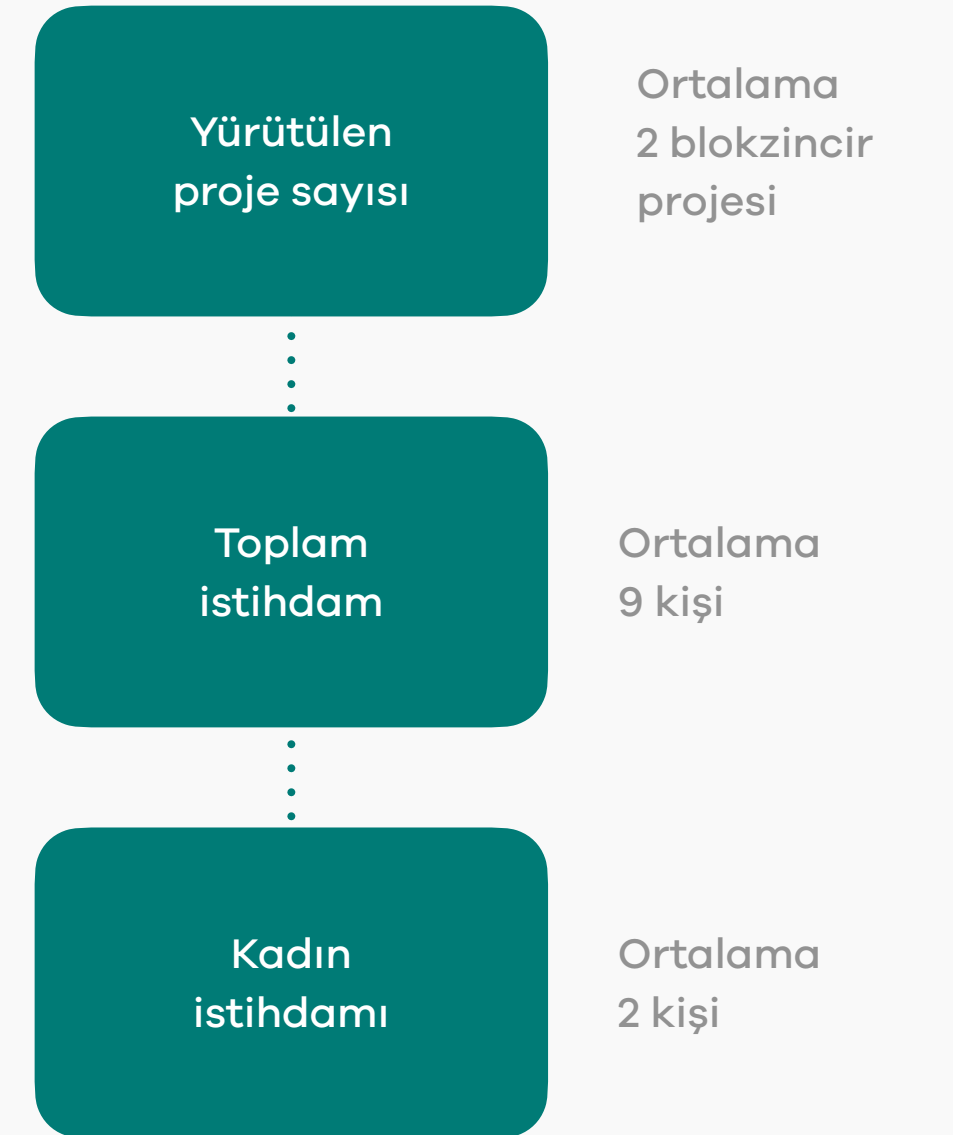
2

“Fortune 100 Türkiye” firmalarında yürütülen blokzincir projelerinde ortalama 10 kişi çalışıyor. Blokzincir start-up’larındaki projelerde bu sayı ortalama 9.

“Fortune 100 Türkiye”de yer alan ve blokzincir projesi yürüten firmalardaki proje ve istihdam sayısı

Blokzincir start-up’larındaki blokzincir proje ve istihdam sayısı

Blokzincir projelerinde çalışan 4 kişiden yalnızca 1'i kadın

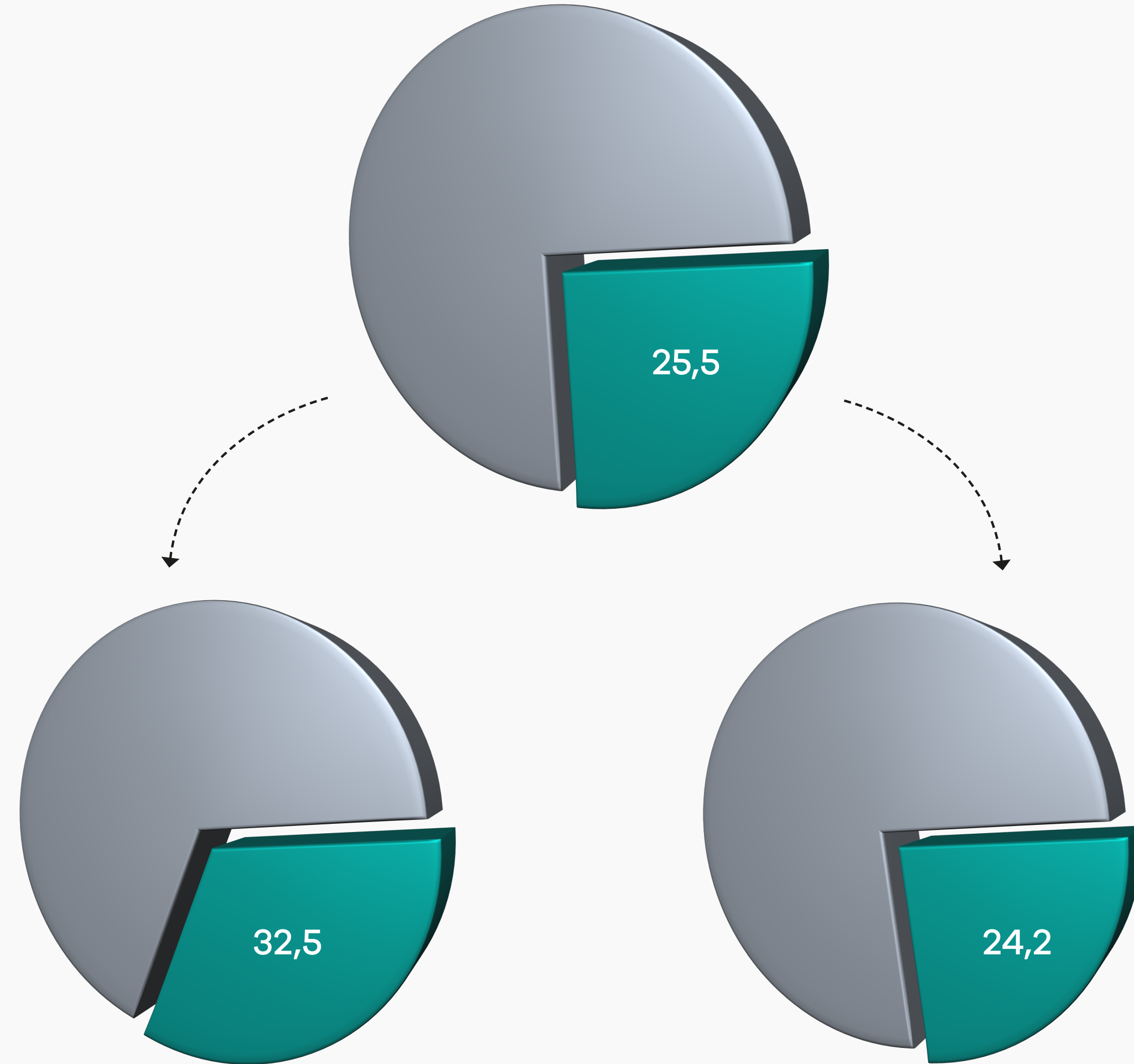
3

Yürütülen blokzincir projelerinde çalışan kadın ve erkeklerin oranı arasında ciddi fark var.

Blokzincir projelerinde çalışan kadınların oranı yüzde 25,5.

"Fortune 100 Türkiye" firmalarında yürütülen blokzincir projelerindeki kadın istihdamı

Yürütülen blokzincir projelerinde kadın istihdamı

Blokzincir start-up'larında yürütülen projelerdeki kadın istihdamı

Kadınlar ilgi duyduğu için blokzincir alanını tercih ediyor

4

Kadınların blokzincir alanını seçme nedenleri sorulduğunda “ilgi duymak” yanıtını verenler büyük bir çoğunluğu oluşturuyor.

“Teknoloji/yazılım konusunda yetenek” ve “şirket içi yönlendirme” de bu alanı seçme nedenleri arasında.

Bilgi teknolojileri veya blokzincir alanını seçme kriterleriniz neler?

Baz: 25

Çoklu yanıt

Lisans ve yüksek lisans mezunu kadınlar ağırlıkta

5

Blokzincir projelerinde çalışan kadınların büyük çoğunluğu lisans ve yüksek lisans mezunu.

Bu alanda çalışan kadınlar arasında bilgisayar mühendisliği, endüstri mühendisliği ve işletme mezunları öne çıkıyor.

?

Eğitim düzeyiniz nedir?

?

Üniversitede hangi lisans bölümünden mezun oldunuz?

Kadınlar blokzincir projelerinde çalışmaktan memnun

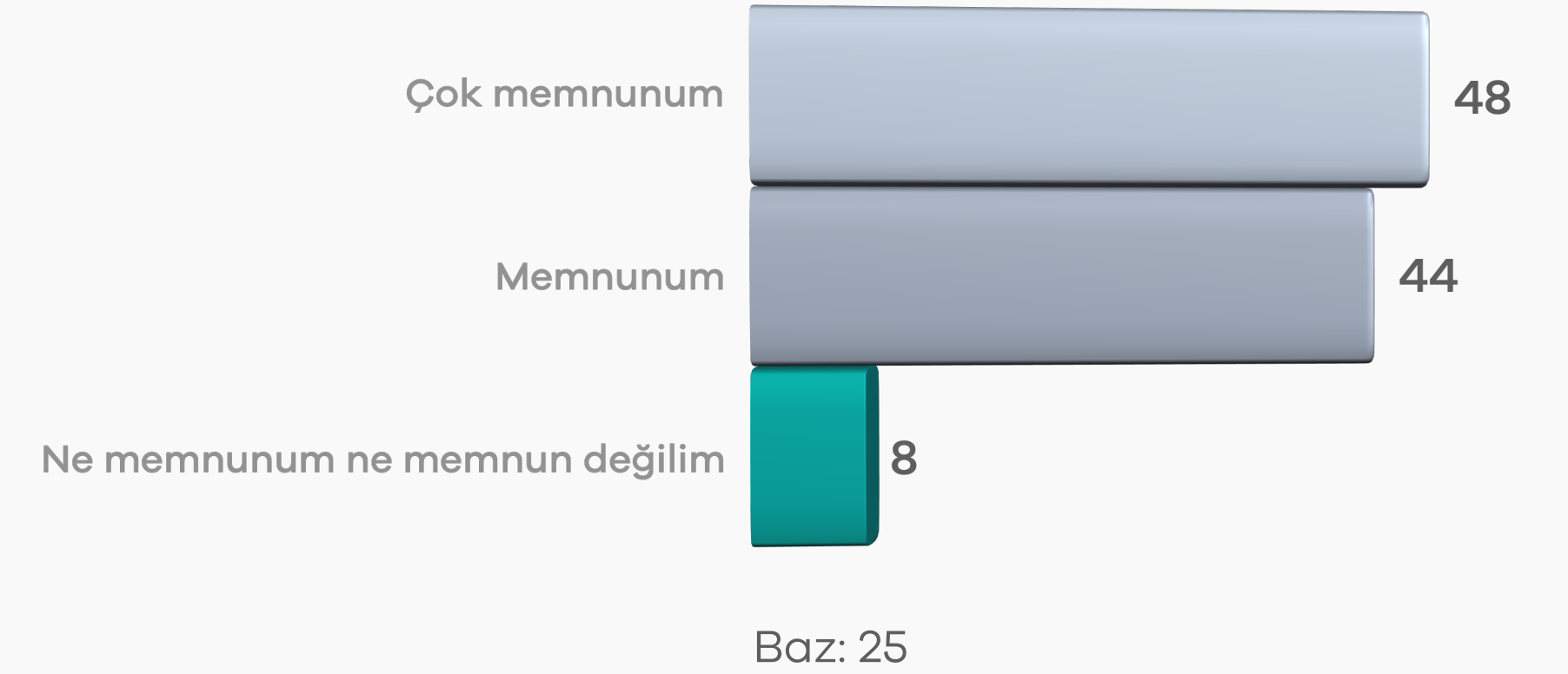
6

Kadınların blokzincir projelerinde kariyer yapma konusunda memnuniyet oranları hayli yüksek.

“Ne memnunum ne memnun değilim” yanıtını verenler de göz önünde bulundurulduğunda, bu alanda çalışmaktan memnun olmadığını ifade eden bir katılımcı yok.

Bilgi teknolojileri veya blokzincir alanında kariyer yapmaktan ne derece memnunsunuz?

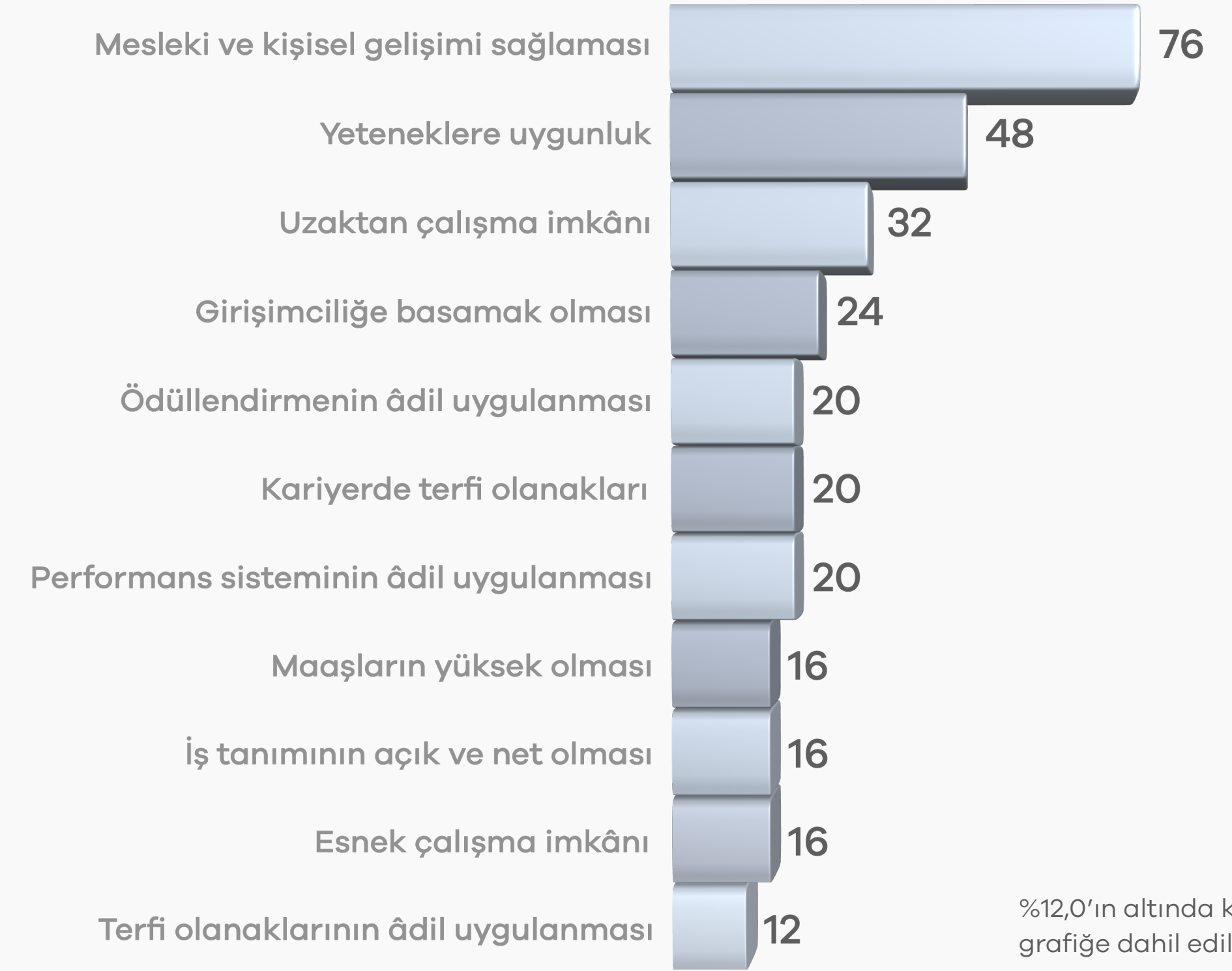
Blokzincir alanının en önemli avantajı mesleki gelişim sağlaması

7

Kadınların blokzincir projelerinde çalışmaktan memnun olmalarını sağlayan nedenler arasında “mesleki ve kişisel gelişim sağlaması”, “yeteneklere uygunluk”, “uzaktan çalışma imkânı” ve “girişimciliğe basamak olması” öne çıkıyor.

Bilgi teknolojileri veya blokzincir alanında kariyer yapmaktan neden memnunsunuz?

%12,0'ın altında kalan değerler grafiğe dahil edilmemiştir.

Baz: 25
Çoklu yanıt

Eğitimler ve esnek çalışma motive ediyor

8

Kadınların blokzincir alanında motive olmalarını sağlayan ve onları destekleyen nedenlerin başında “mesleki ve kişisel gelişimle ilgili eğitimler” ön plana çıkıyor. Bunu “esnek çalışma imkânı” izliyor.

Kadınların yüzde 8’i “destekleyeci herhangi bir uygulama olmadığını” düşünüyor.

Sizi motive eden, destekleyici uygulamalar neler?

Kadınlar karar süreçlerinde etkili

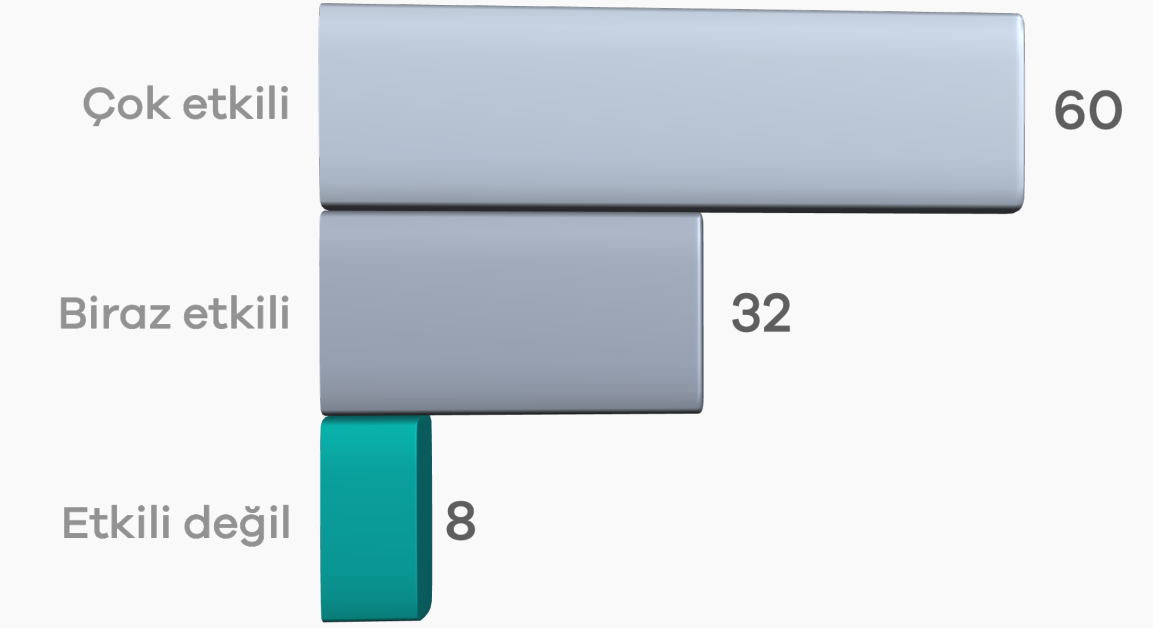
9

Kadınlar blokzincir projelerinin karar alma süreçlerinde hayli etkin.

Her 5 kadından 3'ü çok etkili olduğunu düşünüyor.

Şirketinizde yürütülen blokzincir projesindeki karar alma süreçlerinde ne derece etkilisiniz?

Baz: 25

Kadın olmak avantaj ya da dezavantaj değil

10

Blokzincir alanında kadın olmanın ne derece avantajlı olduğu sorulduğunda, “Ne avantajlı ne avantajlı değil” yanıtını verenler büyük bir çoğunluk oluşturuyor.

Bilgi teknolojileri veya blokzincir alanında kadın çalışan olmak ne derece avantajlı?

Baz: 25

Blokzincir alanında mobbing yok

11

Blokzincir projelerinde çalışan kadınlar mobbing'e maruz kalmadıklarını ifade ediyor.

"Kadın olmak dezavantajlı" diyenler önyargı ve ayrımcılıktan şikâyetçi.

?

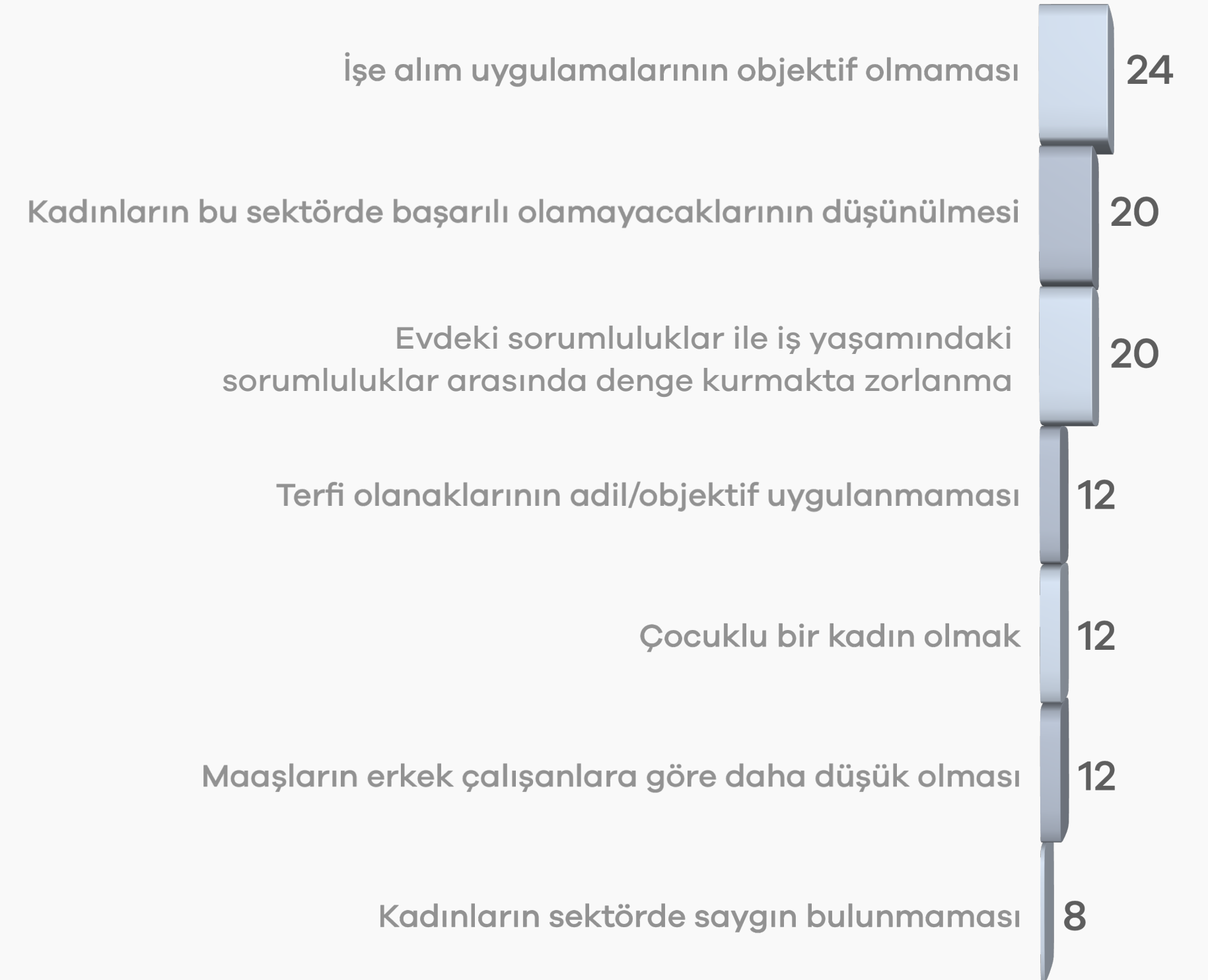
Bilgi teknolojileri veya blokzincir alanında kadınlara yönelik mobbing (psikolojik veya duygusal baskı, zorlayıcı tutum ve davranışlar) uygulandığını düşünüyor musunuz?

Baz: 25

?

Bilgi teknolojileri veya blokzincir alanında kadın çalışan olmanın dezavantajları neler?

%8,0'nın altında kalan değerler grafiğe dahil edilmemiştir.

Blokzincir alanındaki kadınlar hedeflerine ulaşmak konusunda inançlı

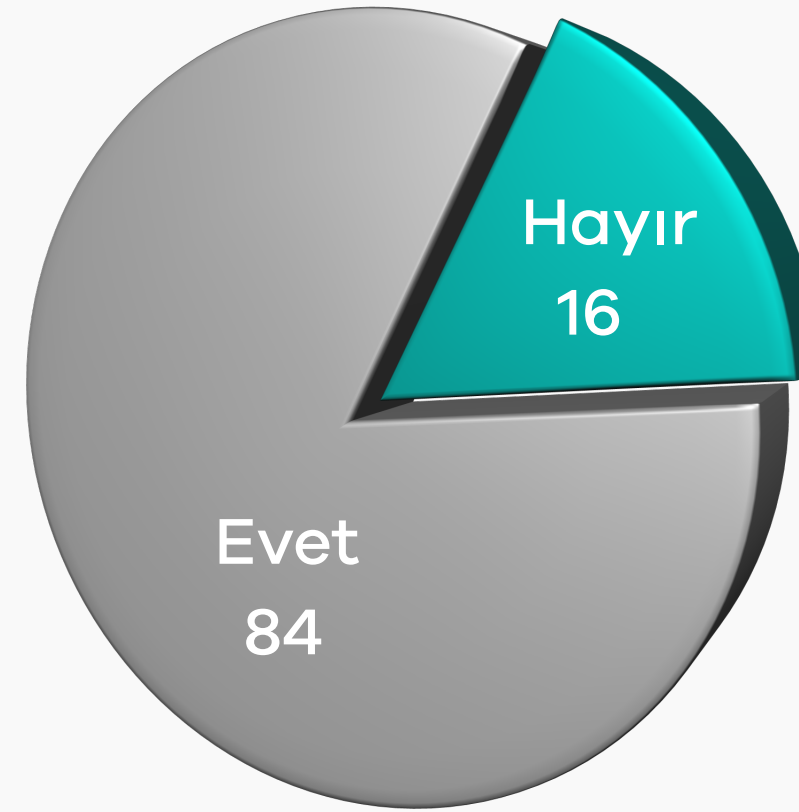
12

Blokzincir projelerinde çalışan kadınların çok büyük bölümü kariyerlerinde hedefledikleri noktaya ulaşabileceğini düşünüyor.

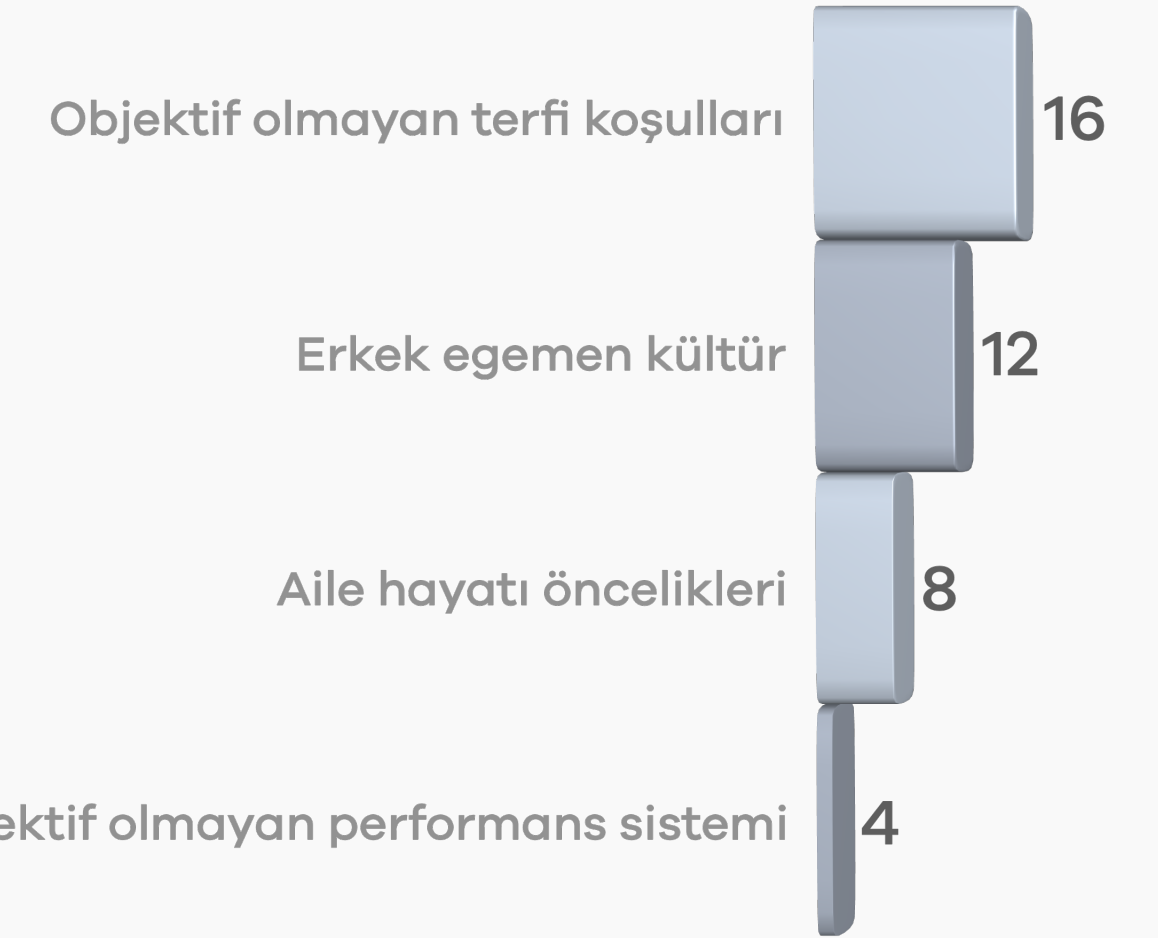
Kariyer hedefine ulaşamayacağını düşünen kadınların çoklu yanıtlarında “objektif olmayan terfi koşulları”, “erkek egemen kültür” ve “aile hayatı öncelikleri” öne çıkıyor.

Bilgi teknolojileri veya blokzincir alanındaki kariyerinizde hedeflediğiniz noktaya bir kadın olarak ulaşabileceğinizi düşünüyor musunuz?

Bilgi teknolojileri veya blokzincir alanındaki kariyerinizde hedeflediğiniz noktaya bir kadın olarak ulaşmanızın önündeki engeller neler?

Baz: 25

Kadınların hedefi yönetici olmak

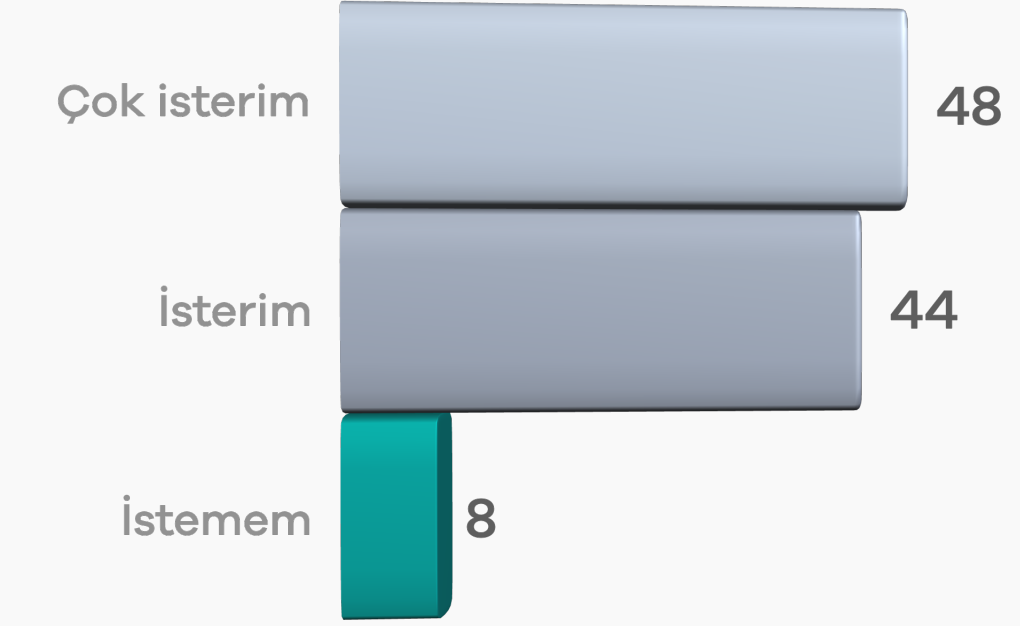
13

Kadınlar blokzincir projelerinde çalışmaya devam etmek istiyor.

Kariyer hedeflerinin başında ise “yönetim kurulu üyesi/CEO/genel müdür” ve “üst düzey yönetici” olmak var.

Gelecekte bilgi teknolojileri veya blokzincir alanında çalışmaya devam etmeyi ne derece istiyorsunuz?

Kariyer hedefinizin nedir?

Baz: 25

%8,0'ın altında kalan değerler grafiğe dahil edilmemiştir.

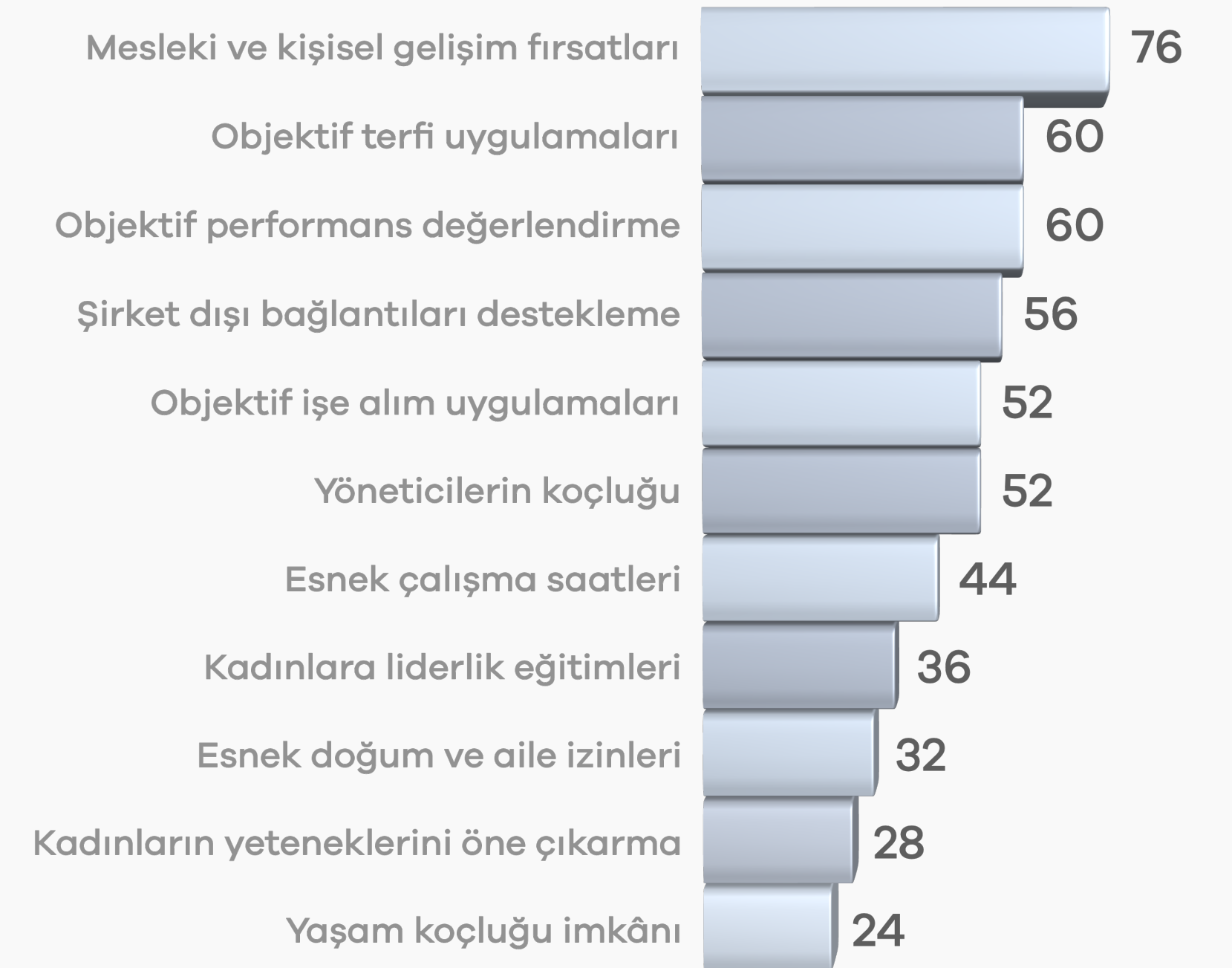
Kurumlardan beklenti “gelişim fırsatı” ve “objektiflik”

14

Kadınların blokzincir alanında ilerlemesi için kurumların öncelik vermesi gerekenler sorulduğunda “gelişim fırsatları” ve “objektiflik” öne çıkıyor.

Bilgi teknolojileri veya blokzincir alanında kadınların kariyer açısından ilerlemesi için bir kurum hangi yaklaşımlara önem vermeli?

Baz: 25
Çoklu yanıt

%24,0'ın altında kalan değerler
grafiğe dahil edilmemiştir.

Kadınlara göre blokzincir gelecek vadediyor

15

Kadın çalışanların blokzincir projelerinde görev alma motivasyonlarını oluşturan etkenlerin başında “gelecek vadeden bir alan olması” geliyor.

Bunu “ileri ve yeni teknolojilere ilgi duyulması”, “yetenekleri göstermeye katkı sağlaması”, “kariyerde ilerlemeye katkı sağlaması” takip ediyor.

Şirketinizdeki blokzincir projesinde görev alma motivasyonlarınız neler?

Kadınlar proje süreçlerini tasarlıyor ve yönetiyor

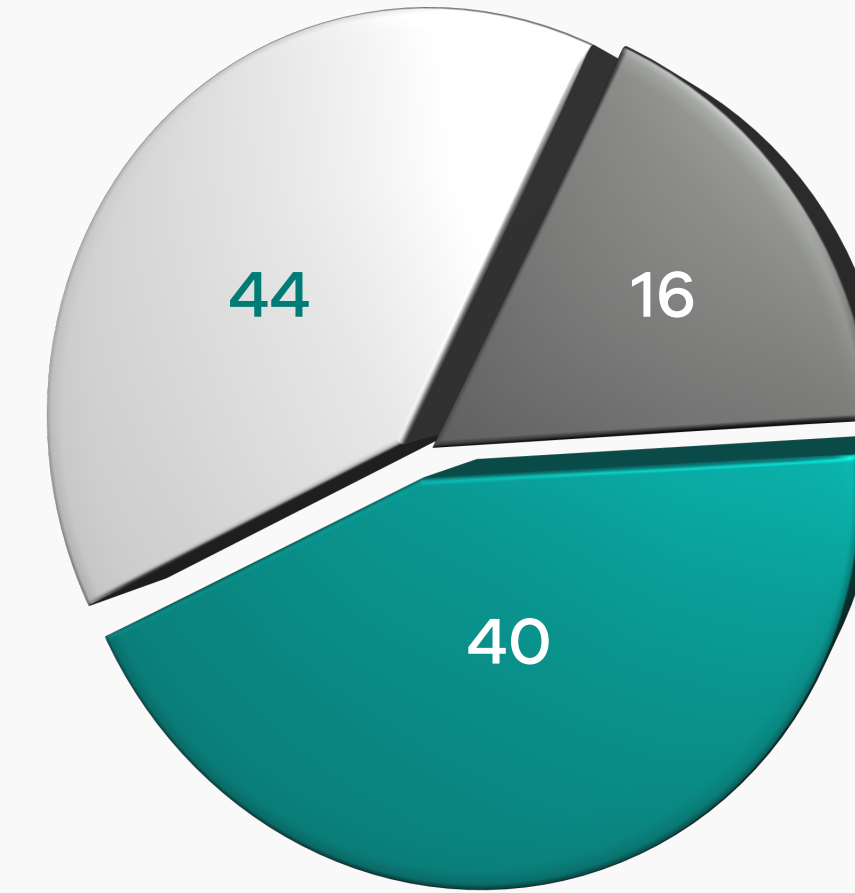
16

Kadın çalışanların blokzincir projelerinde en çok üstlendiği görev, “proje süreçlerinin tasarımı ve yönetimi”. Hem proje tasarımı ve yönetiminde hem de proje süreçlerinin uygulamasında çalışan kadınların oranı yüzde 40.

Proje süreçlerinde hangi görevi alıyorsunuz?

Proje süreçlerinin tasarımı ve yönetimi

Proje süreçlerinin uygulanması

Her iki süreç

Baz: 25

“Bilinirlik artmalı, araştırmalar çoğalmalı”

17

Kadın çalışanlar blokzincir projelerini verimli buluyor.

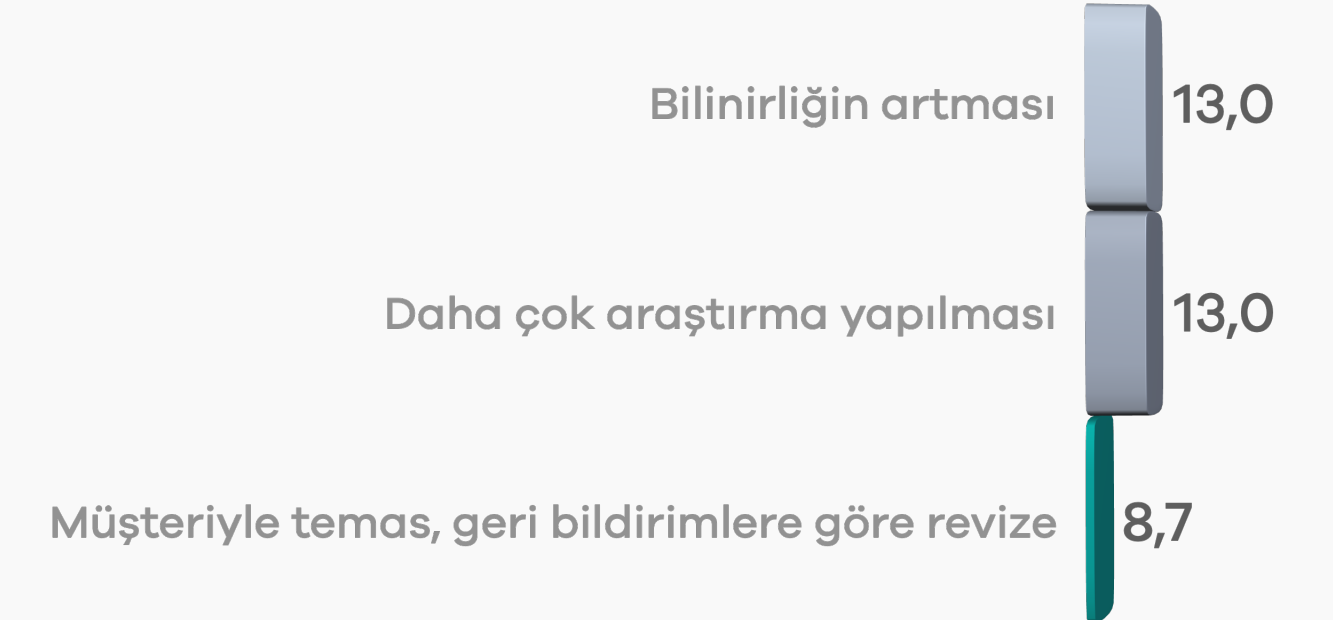
Verimliliğin daha da artması için bilinirliğin artması, araştırmaların çoğalması, ekibin genişlemesi, müşteriyle daha çok temas kurulup geri bildirimlere göre revizeler yapılması öneriliyor.

Şirketinizde yürütülen blokzincir projesini ne derece etkili/verimli buluyorsunuz?

Şirketinizde yürütülen blokzincir projesini daha etkili/verimli hale getirmek için önerilerinizin neler?

Yüzde 9'un altındaki veriler grafiğe dahil edilmemiştir.

Baz: 25

Kripto para işlemi yapanların oranı %44

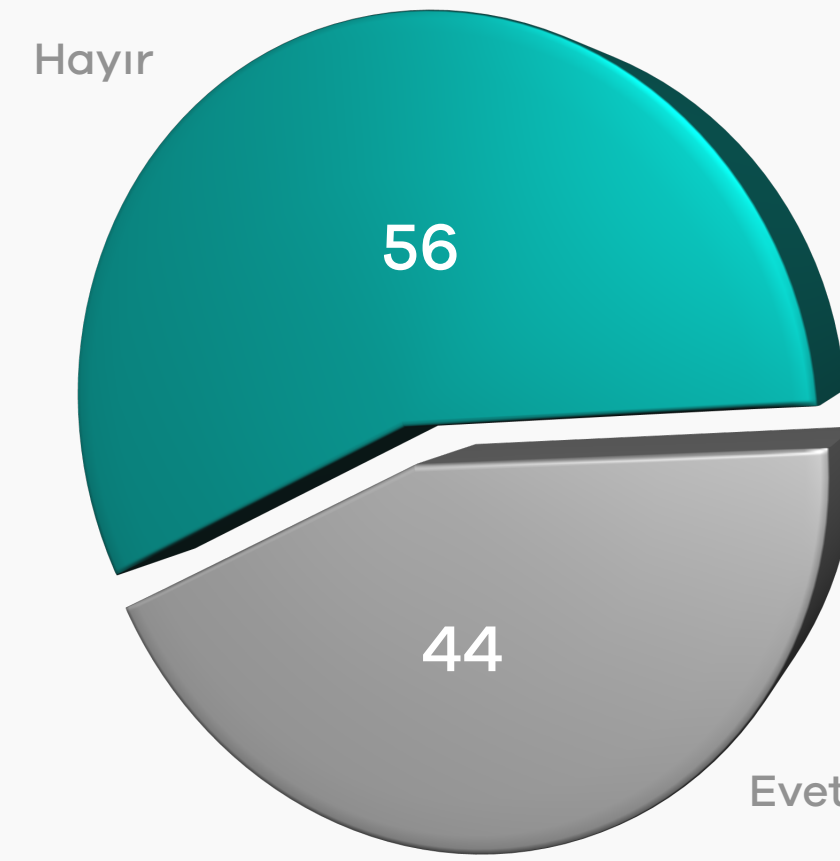
18

Blokzincir projelerinde çalışan kadınların yarısından fazlası, bu alanın en popüler ürünü olan kripto paralarla işlem yapmıyor.

İşlem gerçekleştirenler "trade" yapıyor ya da kripto para satın alıyor.

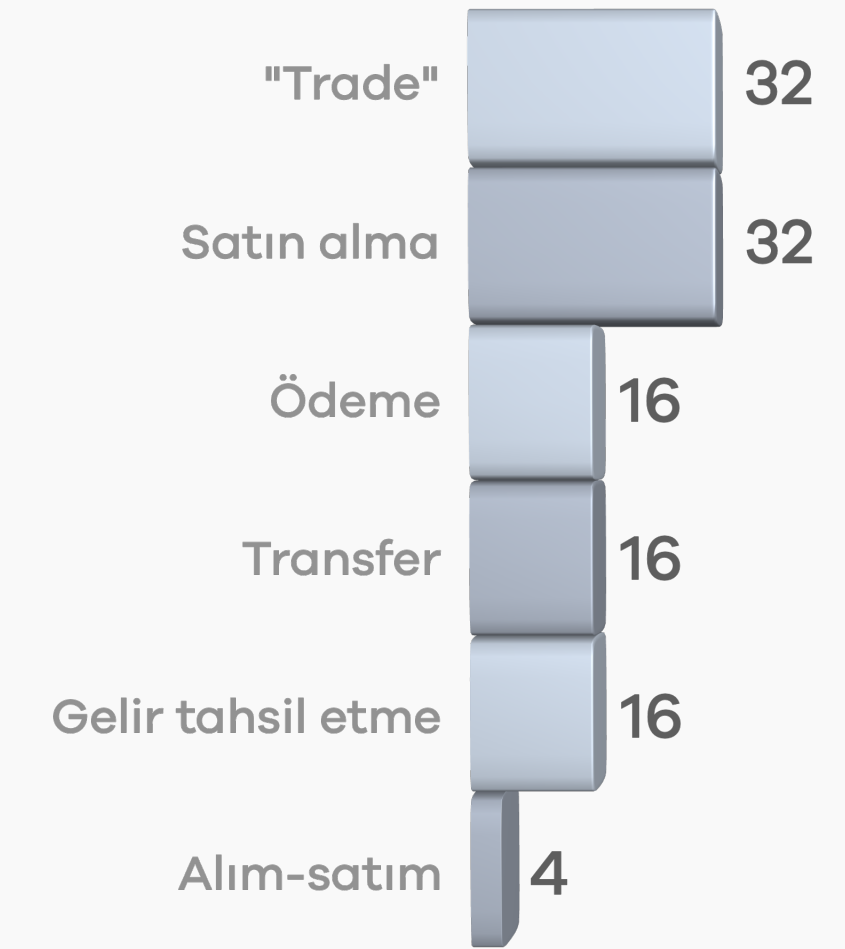
Bugüne kadar kripto para ile hiç işlem yaptınız mı?

Baz: 25

Kripto para ile hangi işlemi yaptınız?

Baz: 11

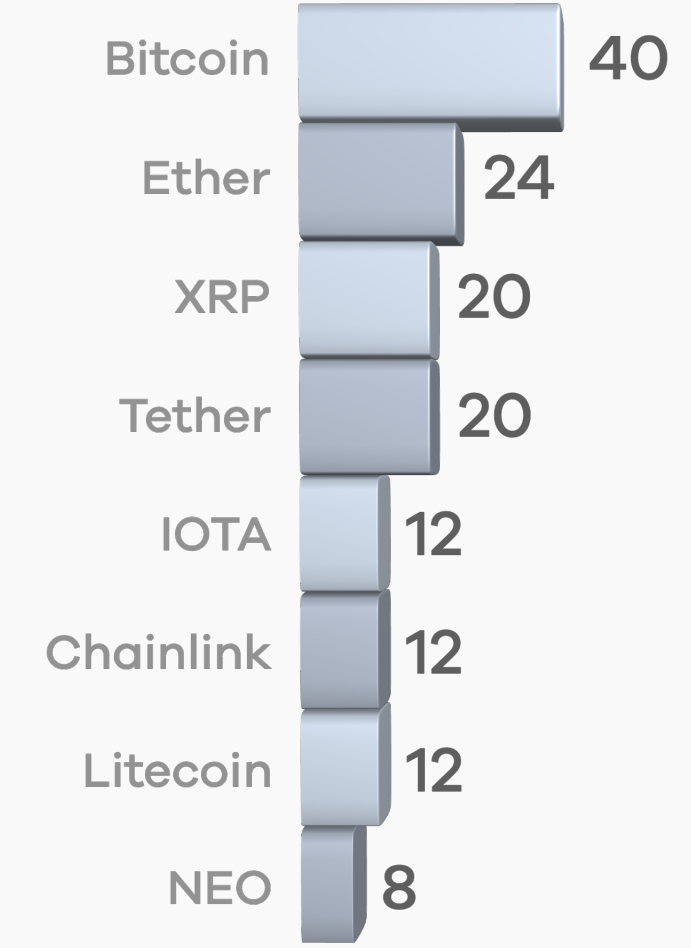
En çok BTC, ETH, XRP tercih ediliyor

19

Bugüne kadar işlem yapılan kripto para birimlerinde Bitcoin, Ether, XRP ve Tether ilk sıralarda yer alıyor.

Hangi kripto para birimleriyle en az bir kez işlem yaptınız?

Baz: 11

Blokzincir alanındaki kadınlar kripto para işleminden memnun

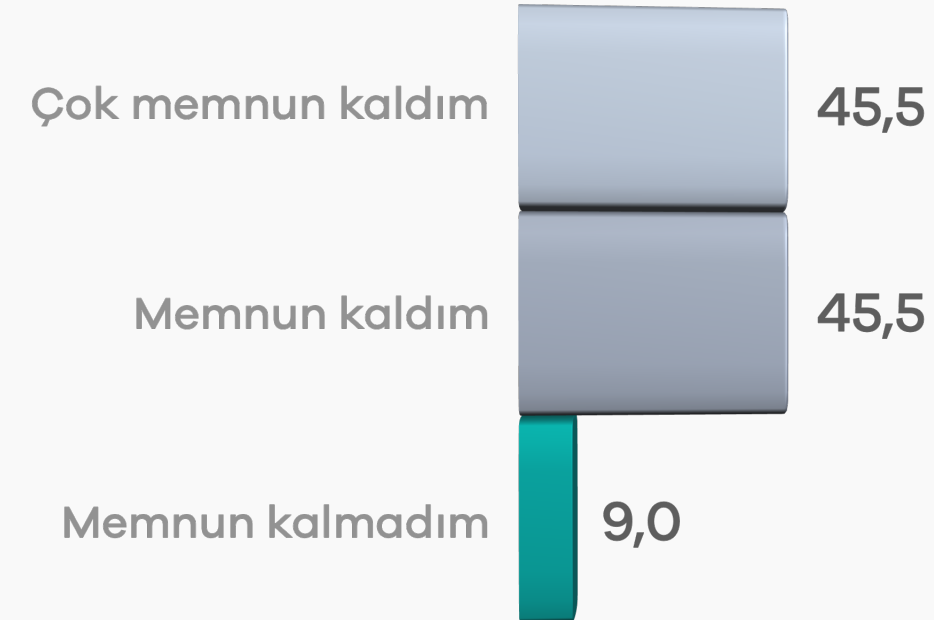
20

Kripto parayla işlem yapmaktan duyulan memnuniyet oranı yüksek.

Blokzincir projelerinde çalışan kadınların tamamı kripto parayla işlem yapmak istiyor.

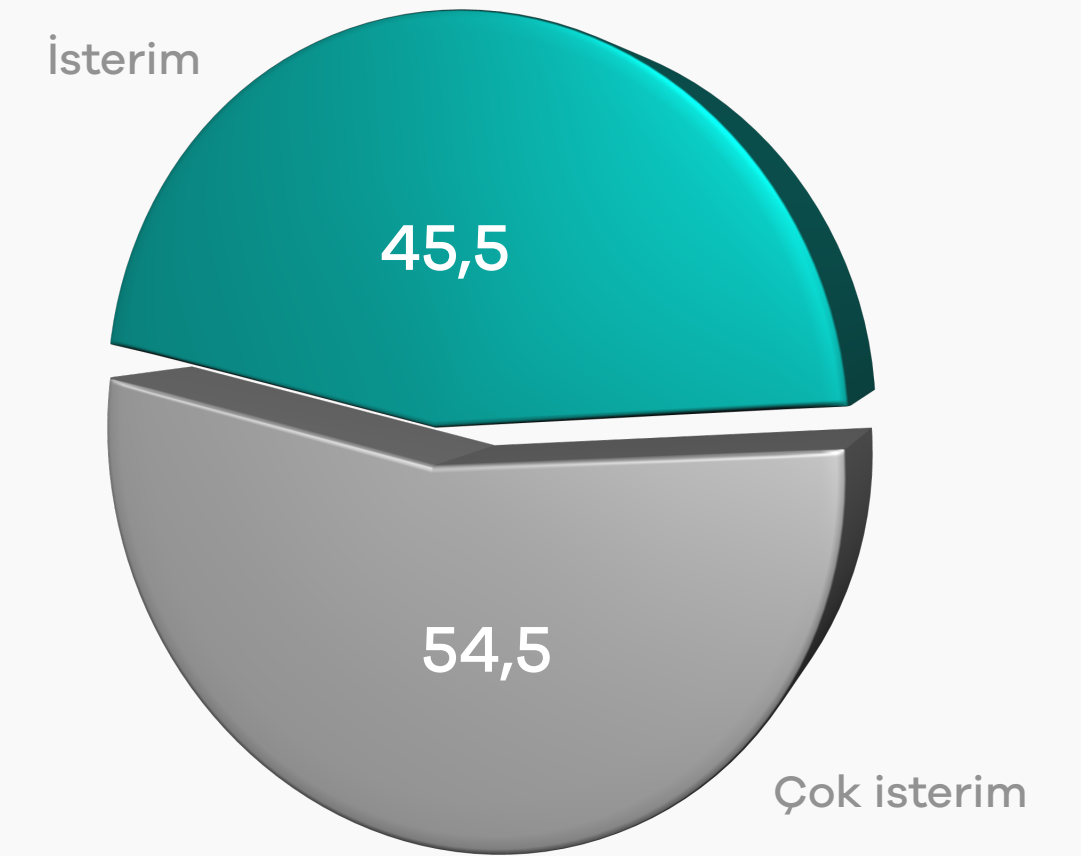
Kripto para ile işlem yapmaktan ne derece memnun kaldınız?

Baz: 11

Gelecekte kripto para ile işlem yapmayı ne derecede istiyorsunuz?

Baz: 25

Amaç

- “Fortune 100 Türkiye” firmaları ve blokzincir start-up’larındaki blokzincir proje envanterini oluşturmak
- Blokzincir projelerindeki toplam istihdamı ve kadın istihdamını belirlemek
- Blokzincir projelerinde çalışan kadınların bu alanda çalışmaktan duyduğu memnuniyeti ve bu alana yönelik motivasyon/bariyer unsurlarını tespit etmek

Yöntem

- Kantitatif araştırma:** Önceden hazırlanmış soru formuna bağlı, kamera destekli yüz yüze görüşmeler

Evren ve Örneklem

- Evren:** “Fortune 100 Türkiye” firmaları ve blokzincir start-up’ları
- Örneklem:** “Fortune 100 Türkiye” firmaları ve blokzincir start-up’larındaki blokzincir projelerinde çalışan 25 kadınla görüşme

TAKVİM

Araştırma aşamaları

" Fortune 100 Türkiye" firmalarında blokzincir projelerinin envanteri

"Fortune 100 Türkiye" firmalarının C-Level yöneticilerine ya da ilgili birimlerine ulaşılarak şirket bünyesinde blokzincir projesi yer alıp almadığı sorgulandı. Yanıt alınanlar üzerinden blokzincir projesi yer alan "Fortune 100 Türkiye" firmalarında ve blokzincir start-up'larında yürütülen blokzincir projelerinin sayısı tespit edildi. Böylece bir proje envanteri oluşturuldu.

"Fortune 100 Türkiye" ve Blockchain Türkiye Ekosistem Haritası'ndaki start-up'larda istihdam envanteri

"Fortune 100 Türkiye" firmaları ve Blockchain Türkiye Ekosistem Haritası'nda yer alan 23 blokzincir start-up'ında İK birimlerine ulaşılarak toplam istihdam bilgisi istendi. Yanıt alınanlar üzerinden istihdam envanteri oluşturuldu.

Blokzincirde kadın istihdam envanteri

"Fortune 100 Türkiye" firmaları ve blokzincir start-up'larında İK birimlerinden alınan kadın istihdamı verileri bir araya getirilerek blokzincirde kadın istihdamı envanteri oluşturuldu.

Blokzincir alanında çalışan kadınlar ile görüşmeler

"Fortune 100 Türkiye" ve blokzincir start-up'larındaki blokzincir projesinde çalışan kadınlara ulaşıldı. Araştırma, kadın istihdamı sayısını paylaşan ve çalışanlara erişim imkanı yaratan firma ve start-up'larla devam ettirildi. Bu alanda çalışan kadınlardan araştırmaya katılan 25'iyile süreç tamamlandı.

Hedef bulgular

Blokzincir projelerinde yer alan kadınların sektöre ve yürütülen projelere bakış açıları, teknoloji ve finansla ilişkileri mercek altına alındı. Böylece gelecekte kadınlar için geliştirilebilecek projelere yol gösterecek nitelikte bir veri haritası sunuldu.

Fortune 100 firmaları

- Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
- **Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.**
- **Türk Hava Yolları A.O.**
- Petrol Ofisi A.Ş.
- Opet Petrolcülük A.Ş.
- Bim Birleşik Mağazaları A.Ş.
- **Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.**
- Ahlatçı Kuyumculuk
- Arçelik A.Ş.
- RC Rönesans İnşaat Taahhüt A.Ş.
- Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları A.Ş.
- Ahlatçı Metal Rafineri A.Ş.
- EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.
- Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.
- Türk Telekomünikasyon A.Ş.
- Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.
- **Migros Ticaret A.Ş.**
- **EnerjiSa Enerji Üretim A.Ş.**
- Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.
- İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.
- Selçuk Ecza Deposu Ticaret ve Sanayi A.Ş.
- **Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.**
- Şok Marketler Ticaret A.Ş.
- JTI Tütün Ürünleri Pazarlama A.Ş.
- Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- TUSAŞ – Türk Havacılık ve Uzay Sanayi A.Ş.
- PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.
- LİMAK İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Türkiye Elektrik İletim A.Ş.
- **Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.**
- ENKA İnşaat ve Sanayi A.Ş.
- Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş.
- Aygaz A.Ş.
- Gram Altın Pazarlama San. Tic. A.Ş.

- Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş.
- İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım San. A.Ş.
- Toprak Mahsulleri Ofisi A.Ş.
- Otokoç Otomotiv Ticaret ve Sanayi A.Ş.
- Aytemiz Akaryakıt Dağıtım A.Ş.
- Tosçelik Profil ve Saç Endüstrisi A.Ş.
- İstanbul Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Zorlu Enerji Elektrik Üretim A.Ş.
- LİMAK Yatırım Enerji Üretim İşletme Hiz. Ve İnşaat A.Ş.
- Ülker Bisküvi Sanayi Ticaret A.Ş.
- İçtaş İnşaat Tic. Ve San. A.Ş.
- Mapa İnşaat Ve Ticaret A.Ş.
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
- Unilever Sanayi Ve Ticaret Türk A.Ş.
- Tiryaki Agro Gıda San. Ve Tic. A.Ş.
- Şişecam -Trakya Cam Sanayii A.Ş.
- Gediz Elektrik Perakende Satış Anonim Şirketi
- **Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.**
- Borçelik Çelik Sanayi Ticaret A.Ş.
- Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş.
- Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- Aksa Doğalgaz Dağıtım A.Ş.
- Sarkuysan Elektrolitik Bakır Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- Thy Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.
- Aksa Enerji Üretim A.Ş.
- Türkiye Petrolleri A.O.
- Kordsa Global Endüstriyel İplik Ve Kord Bezi Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- İndeks Bilgisayar Sistemleri Mühendislik Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- Assan Alüminyum San. Ve Tic. A.Ş.
- Netlog Lojistik Hizmetleri A.Ş.
- Borusan Makina Ve Güç Sistemleri San. Ve Tic. A.Ş.
- Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü
- Borusan Mannesmann Boru Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- Ozon Giyim Sanayi Ve Ticaret A.Ş.

- Aydem Elektrik Perakende Satış A.Ş.
- Bizim Toptan Satış Mağazaları A.Ş.
- Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.
- Eti Bakır A.Ş.
- Posta Ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.
- Gübre Fabrikaları Taş.
- Şişecam -Anadolu Cam Sanayii A.Ş.
- Yolbulan Baştuğ Metalurji San. A.Ş.
- Çalık Enerji Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- Nurol İnşaat Ve Ticaret A.Ş.
- Nadir Metal Rafineri Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- Şişecam - Soda Sanayii A.Ş.
- Teknosa İç Ve Dış Tic. A.Ş.
- İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.
- Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü
- Gülermak Ağır Sanayi İnş. Ve Taahhüt A.Ş.
- Sakarya Elektrik Perakende Satış A.Ş.
- Mp Turkey Turizm A.Ş.
- Koton Mağazacılık Tekstil San. Ve Tic. A.Ş.
- Süttaş Süt Ürünleri A.Ş.
- **Türk Traktör Ziraat Makineleri A.Ş.**
- Toros Tarım Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- Konya Şeker Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- S.S. Bursa Eczacıları Ürt. Temin Ve Dağ. Koop.
- Mlp Sağlık Hizmetleri A.Ş.
- İpragaz A.Ş.
- Aksa Akrilik Kimya Sanayi A.Ş.
- Ets Ersoy Turistik Servisleri A.Ş.
- Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- Yda İnşaat Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
- İatı Turizm Tic. A.Ş.
- Korteks Mensucat Sanayi Ve Ticaret A.Ş.

Blokzincir start-up'ları ve organizasyonları

- Block-Z
- Car4future
- Colendi
- Icredible
- Tannection
- Creosafe
- Joint Ventures
- Survey Expert
- Cloudpeer
- Menapay
- Digilirapay
- Phenixio
- PAY by COIN
- Mymark
- Inid
- Bugbounter
- Swordsec
- Gaboras
- T2
- Octabase

- Negentra
- Xyz
- Tubuchek
- Krypted
- Blocklearn
- Uçurtma Projesi
- Blockchain Türkiye
- Reengen
- Plastic Twist
- Further Network
- Projesium
- Enqura
- Agrio
- Kriptomeda
- Atez Yazılım
- IBCL
- Softtech
- Xbotex
- Superpay
- Contextuals

Evren

Örneklem

- Block-Z
- Car4future
- Icredible
- Cloudpeer
- Menapay
- Seven Gates
- Digilirapay
- Negentra
- Xyz
- Blocklearn
- Uçurtma Projesi
- Reengen

- Further Network
- Projesium
- Enqura
- Agrio
- Kriptomeda
- IBCL
- Softtech
- Xbotex
- Superpay
- Contextuals
- Atez Yazılım